

Sygn. akt IV KZ 8/17

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 27 kwietnia 2017 r.

w sprawie J. G.

zażalenia na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu
Apelacyjnego w (...) z dnia 14 marca 2017 r., sygn. akt II AKo (...), o odmowie
przyjęcia osobistego wniosku J. G. o wznowienie postępowania w sprawie XIV K
(...) Sądu Rejonowego w K., zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu
Okręgowego w K., sygn. akt IV Ka (...),
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

Dnia 8 grudnia 2016 r. (13 grudnia 2016 r., data wpływu do Sądu) skazany J.
G. złożył do Sądu Apelacyjnego w (...) wniosek o wznowienie postępowania w
sprawie XIV K (...), zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K.,
sygn. akt IV Ka (...), przy czym wniósł o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu
sporządzenia wniosku o wznowienie tego postępowania.

Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) zarządzeniem z dnia 9 stycznia 2017 r., w sprawie o sygn. akt II AKo (...), wyznaczył wnioskodawcy obrońcę z urzędu w osobie D. W. z Kancelarii Adwokackiej w K., w celu zbadania akt sprawy i sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania w przypadku stwierdzenia podstaw prawnych do takiego wystąpienia (k. 12). Wyznaczony z urzędu obrońca przedstawił w dniu 23 stycznia

2017 r. opinię o braku podstaw do sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania karnego (k. 19 - 20).

Pismem z dnia 31 stycznia 2017 r. J. G. został wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 2 k.p.k. do usunięcia w terminie 7 dni braku formalnego, poprzez sporządzenie i podpisanie wniosku o wznowienie postępowania przez ustanowionego z wyboru adwokata albo radcę prawnego, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku (k. 21). To wezwanie zostało doręczone skazanemu w dniu 6 lutego 2017 r. (k. 23). J. G. nie usunął jednak w zakreślonym terminie powyższego braku formalnego, natomiast w dniu 8 lutego 2017 r. wniósł zażalenie na to zarządzenie, podnosząc, że nie stać go na obrońcę z wyboru, a „przyznany obrońca ma wygórowane ambicje za swoje usługi prawne” (k. 24). W uzasadnieniu podniósł, że nie może przyjąć wyroku skazującego na pozbawienie wolności za czyn, którego się nie dopuścił. Pismem z tego samego dnia wniósł o ponowne przydzielenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia wniosku o wznowienie postępowania (k. 25).

W dniu 23 lutego 2017 r. Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) poinformował skazanego, że nie ma podstaw do wyznaczenia kolejnego obrońcy z urzędu do podjęcia dalszych czynności w postępowaniu o wznowienie, zgodnie z art. 84 § 3 k.p.k. Wskazał także, iż nie przysługuje środek odwoławczy na stanowisko obrońcy z urzędu wyrażone w opinii o braku podstaw do wniesienia wniosku o wznowienie postępowania, a wyznaczenie nowego obrońcy do wniesienia takiego wniosku byłoby możliwe tylko wówczas, gdyby stwierdzone zostały poważne zaniedbania w procedowaniu przez poprzednio wyznaczonego obrońcę, co jednak nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

W dniu 14 marca 2017 r. Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w (...), po zapoznaniu się z aktami sprawy oraz wnioskami i pismami dotyczącymi J. G. w przedmiocie wznowienia postępowania, na zasadzie art. 545 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. zarządził odmowę przyjęcia osobistego wniosku skazanego. Stwierdził, że wobec nieusunięcia braku formalnego, należało uznać wniosek inicjujący postępowanie o wznowienie postępowania za bezskuteczny.

Na to zarządzenie w dniu 20 marca 2017 r. zażalenie złożył skazany (k. 44),

ponownie podnosząc, że nie stać go na obrońcę z wyboru, a zatem wnosi o wyznaczenie mu nowego obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skazanego J. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 545 § 2 k.p.k. stwierdza jednoznacznie, że jeśli wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. W doktrynie oraz orzecznictwie obowiązek ten określany jest powszechnie jako przymus adwokacki, chodzi bowiem o to, by przedmiotowy wniosek opracował podmiot fachowy. Użyte w tym przepisie sformułowanie „powinien” jest równoznaczne z bezwzględną koniecznością realizacji nakazu w nim zawartego. Złożenie wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego osobiście przez samego wnioskodawcę (skazanego, ukaranego), jest czynnością prawnie bezskuteczną. (zob. T. Grzegorzczuk, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 1153; postanowienia Sądu Najwyższego: z dn. 13 września 2012 r., III KZ 67/12, Lex Nr 1220908; z dn. 21 listopada 2012 r., IV KZ 65/12, Lex Nr 1228644; z dn. 30 września 1996 r., V KZ 47/96, OSNKW 1996, Nr 11 – 12, poz. 88). W przedmiotowej sprawie J. G. nie był uprawniony do sporządzenia osobiście wniosku o wznowienie postępowania. Brak formalny wniosku polegający na niesporządzeniu i jego niepodpisaniu przez adwokata lub radcę prawnego mógł być usunięty tylko wówczas, gdyby ustanowił on pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego z wyboru, gdyż został prawidłowo do tego wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k.

Rozpoznając niniejsze zażalenie Sąd Najwyższy nie mógł badać zasadności podniesionych przez skazanego argumentów uzasadniających – jego zdaniem – wznowienie postępowania, gdyż stanowiłoby to obejście przepisów ustanawiających przymus adwokacki. Należy jednak stwierdzić, że obrońca wyznaczony na mocy zarządzenia Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w (...), ustosunkował się do wniosku skazanego i wskazał, iż okoliczności podnoszone przez wnioskodawcę, a mające stanowić „nowości” w sprawie (takie jak oddalenie wniosków dowodowych z zeznań świadków, czy też fakt ewentualnych konfabulacji jednego ze świadków), dotyczyły zdarzeń

zaistniałych w czasie orzekania, już wówczas znanych skazanemu i niemających wpływu na ustalenie jego odpowiedzialności. Nadto, ustalenia Sądu I instancji zostały poddane kontroli Sądu odwoławczego. Wskazywane we wniosku o wznowienie postępowania kwestie ocenił jako polemikę z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd I instancji, zaś te okoliczności nie mogły stanowić podstaw do wznowienia postępowania karnego.

Należy jednak zauważyć, iż złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanego nie jest ograniczone żadnym terminem, zatem może on to uczynić po zebraniu odpowiednich środków i zleceniu sporządzenia wniosku ustanowionemu przez siebie adwokatowi lub radcy prawnemu, o ile obrońca uzna, że powody do wznowienia rzeczywiście zachodzą. Ponieważ jednak w przedmiotowej sprawie skazany, mimo wezwania, nie usunął braku formalnego, wydanie zaskarżonego zarządzenia było konieczne.

Zarządzenie to jest w pełni zasadne i jako takie należało utrzymać je w mocy.